

Fredrik Blomfelt

16.2.2018

6/18/L/A

Työ- ja elinkeinoministeriö
Kirjaamo
kirjaamo@tem.fi

Lausuntopyyntö TEM/2490/00.06.02/2017, 21.12.2017

Lausunto kemikaalikohteiden suojaamista lainvastaiselta toiminnalta selvittäneen työryhmän raportista

Pyydettyinä lausuntona kemikaalikohteiden suojaamista lainvastaiselta toiminnalta selvittäneen työryhmän raportista Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Työryhmän tehtävänä oli selvittää sääntelytarpeet koskien niin tavanomaista rikollista toimintaa, tahallista vahingontekoa ja terrorismia koskevat tilanteet sekä kybervaikuttamiseen varautuminen. Voimassa oleva kemikaaliturvallisuuslaki korostaa onnettomuuksien ennaltaehkäisyä. Työryhmä ehdottaa, että laki kattaa jatkossa myös lainvastaiselta toiminnalta varautumisesta sääntelyyn. Raportissa ehdotetaan säädettävän turvallisuusvaatimuksista koskien mm. varautumista, laitosten organisaatiota, kohteiden ja tieto- sekä ohjausjärjestelmien suojaamista sekä henkilöstön luotettavuuden selvittämistä.

Käytännön toimenpiteet laitoksissa vaihtelisivat sen mukaan, millaisia riskejä kuhunkin toimintaan kohdistuu. Jatkossakin vastuu turvallisuudesta olisi toiminnanharjoittajalla ja viranomaisten tehtävänä olisi kohteiden valvonta ja suurempien kohteiden osalta luvittaminen.

Metsäteollisuus oli mukana raportin valmistelutyöryhmässä ja pitää yleisesti raportin ehdotuksia perusteltuina. Metsäteollisuus pitää hyvänä, että säännösehdoitusten lähtökohdaksi on otettu riskiperusteisuus. On myös tärkeä tunnistaa, että onnettomuuksien ehkäiseminen on eri asia kuin lainvastaisiin toimiin varautuminen. Samat vaatimukset eivät toimi onnettomuuksien ja lainvastaisten toimien osalta. Tästä syystä pykäläehdotukseen 10 työryhmän loppuvaiheessa tehdyt muutokset ovat erittäin kannatettavia. Lainvastaisten toimien kohdalla kyse on nimenomaan suunnitelmallisesta varautumisesta.

Kulunvalvontaan on ehdotettu uutta pykälää (16 a §). Pykäläehdotuksen toisen momentin mukaan tuotantolaitoksessa on tarpeen mukaan järjestettävä kulunvalvonta turvallisuusvyöhykkeittäin siten, että tietyille turvallisuusvyöhykkeelle pääsevät vain sinne oikeutetut henkilöt.

Fredrik Blomfelt

16.2.2018

6/18/L/A

Momentissa käytetään ilmaisua tarpeen mukaan, joten nämä toimet pitäisi suhteuttaa mahdollisiin riskeihin.

Vaikka tässäkin momentissa on riskiperusteisuus lähtökohtana, metsäteollisuus näkee ehdotuksen ongelmallisena. Ei ole selvää mitä turvallisuusvyöhykkeillä tarkoitetaan ja miten pykälää pitäisi soveltaa. Isossa tehdasintegraatissa vyöhykeajattelu voi johtaa hyvin raskaisiin vaatimuksiin, vaikka itse tehdasalue on hyvin suojattu. Metsäteollisuus ehdottaa, että pykälän toinen momentti poistetaan ja asia kuvataan tarpeen mukaan perusteluissa.

Samalla kun lisätään toiminnanharjoittajiin kohdistuvia vaatimuksia, on hyvä, että toiminnanharjoittajan oikeuksia lisätään. Metsäteollisuus pitää erittäin kannatettavana turvallisuusselvityslakiin ehdotettua pykälämuutosta, joka antaisi toiminnanharjoittajalle mahdollisuuden suppean turvallisuusselvityksen teettämiseen vaarallisten kemikaalien parissa työskentelevien osalta.

Työryhmän raportin on tarkoitus toimia pohjana jatkovalmistelua varten. Kuten raportin jatkotoimessa 5 on todettu, hallituksen esityksen valmisteluun osallistutetaan eri alojen toimijoita. Metsäteollisuus pitää tätä johtopäätöstä erittäin tärkeänä ja on halukas osallistumaan jatkotyöhön.

Jatkovalmistelussa ja toimeenpanossa on muistettava, että kyseessä on uutta sääntelyä koskien uutta osa-aluetta, johon eri toimijat ovat varautuneet hyvin eri tavalla. Kuten edellä on todettu, ehdotukset perustuvat syystäkin riskiperusteisuuteen. Ehdotukset ovat kuitenkin osin hyvin tulkinnanvaraisia. Sujuvaa toimeenpanoa edistävä ja riittävän aikaisessa vaiheessa laadittu ohjeistus on tarpeen ennen kuin uutta lainsäädäntöä ruvetaan soveltamaan. Tärkeää on myös, että lakien ja asetusten vahvistamisesta niiden voimaantuloon on riittävästi aikaa.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja